

Люшня А.М.
студентка IV курсу факультету
соціології та управління ЗНУ

ОТРИМАННЯ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ

Нові процеси в економіці, політиці, духовному житті суспільства безпосередньо пов'язані з новим розумінням ролі людини, із зростанням значущості особистості у всіх сферах суспільного життя. У зв'язку з цим надзвичайно важливим стає процес самореалізації особистості під час отримання освіти.

Самореалізація особистості стала предметом наукового інтересу В.І.Андрєєва, В.В.Коврова, Н.Б. Крилової та ін. Але часто поняття «самореалізація особистості» використовується як конвенціональний термін як те, що «само собою розуміється», і його зміст не розкривається.

Згідно наявним в окремих дослідженнях визначенням самореалізація особистості розуміється в основному як цілісний процес самовдосконалення, що діалектично поєднує в собі самозміни і самостановлення впродовж всього життєвого шляху людини, як практичне здійснення завдань, здібностей, дарувань і рис характеру через ту або іншу сферу соціальної діяльності з користю для себе самого, колективу і суспільства в цілому [1; 243]. Але наскільки повно людині вдасться самореалізуватися в зрілі роки свого життя – залежить від того, скільки потенційних можливостей для подальшого розвитку відкриє вона для себе в період отримання освіти. Саме в цей період людина виробляє цілі, ідеали, а в період зрілості вона намагається їх реалізувати і тим самим самореалізуватися.

Освіта виступає як один з найважливіших чинників соціального розвитку, що методологічно пов'язано з відомими концепціями «єдиного індустріального суспільства», «постіндустріального суспільства», «технотронної ери» тощо. На думку американського соціолога Данієла Белла, автора теорії «постіндустріального суспільства», рівень здобутої людьми освіти є вирішальною передумовою їх соціального становища. Так в сучасному українському суспільстві отримання престижного диплому чи іншого навчального сертифікату є основною об'єктивною цінністю і тому більшість студентів обирають майбутню професію не тільки за власним бажанням самореалізації, а виходячи з свого матеріального забезпечення, престижу професії, навчального закладу та майбутньої

фінансової винагороди у вигляді заробітної плати. Звідси і впливає, що не всім вдається самореалізуватися в повній мірі оскільки майбутній вид діяльності може бути як успішним, так і не зовсім, все це має зворотні «наслідки», які корегують діяльність особистості.

Успішним можна назвати навчання яке має такі ознаки. По-перше, навчання має передбачати особистісний розвиток студента. По-друге, воно має як результат одержання якісної освіти та знань, які студент прагнув отримати і зможе застосувати у своїй професійній діяльності за спеціальністю. По-третє, навчання повинне мати закріплення освітнього статусу у регіоні, країні і світі. По-четверте, дає знання і вміння застосовувати інноваційні технології в своїй професійній діяльності. Професійна майстерність це також результат успішного навчання. Не зовсім успішним навчанням можна назвати незавершену освіту, розчарування в обраній спеціальності, коли отриманий результат повністю суперечить поставленим цілям, та роботу не за спеціальністю. Інколи останнє означає нове віднаходження себе, розкриття своїх справжніх схильностей і талантів [2;220].

На сьогоднішній день в Україні швидко розвивається ринок вторинних освітніх послуг. У зв'язку з стрімким розвитком виробництва, високою інтенсивністю інноваційних процесів, постає необхідність в систематичному підвищенні кваліфікації працівників. Це явище також призводить до неактуальності деяких видів професійної діяльності. Саме тому для адаптації робітника до нових умов йому необхідно пройти перекваліфікацію, що дозволить йому бути корисним суспільству і дасть можливість самореалізуватися.

Як зазначає Е. Дюркгейм рівність в освіті в сучасному суспільстві яке засноване на розподілі праці, принципово неможлива. Це означає, що спостерігається певна статистична залежність між матеріальним становищем сім'ї й академічним статусом студента. Так діти заможних груп населення перебувають на вищих академічних позиціях, ніж діти з незаможних родин. І в цьому питанні необхідна патерналістська підтримка держави обдарованих дітей. Але існує ще і інтелектуальна нерівність, і тому держава повинна створювати такі умови відбору студентів до вузу де матеріальне становище не буде братися до уваги. Такими умовами відбору може бути тестування, проведення олімпіад та написання науково-дослідних робіт. Також необхідна розробка і впровадження в життя національних та міжнародних проектів, які допоможуть інтелектуально розвинутій молоді не залежно від їх матеріального забезпечення отримати бажану професію і створення у навчальних закладах умов для самореалізації, особистісно спрямованого навчання.

Таким чином, отримання освіти є основним процесом, який визначає професійну самореалізацію особистості та навчає також

«технологіям» самореалізації в інших лініях життя. Створення необхідних умов самореалізації особистості передбачає, що по-перше, державні програми подолання умов нерівності у отриманні освіти, по-друге, створення умов особистісно-орієнтованого навчання, по-третє, розробку концепції успішності навчання у переході від репродуктивних технологій до інноваційного креативного стилю життя.

Література

1. Чурекова Т.М., Назимок В.Л. К вопросу о самореализации личности школьника // Мир психологии. – 2005. – №1 (41). – 242-248 с.
2. Гавриленко І.М., Скін О.Л. Соціологія освіти. – Запоріжжя., 1998. – 396 с.

Люшня М.М.

студент магістратури факультету
соціології та управління ЗНУ

СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТИ

Проблема освіти є головною темою суспільних дискусій, яка привертає увагу наукової громадськості України зокрема, і всього світу в цілому.

Проблема освіти знаходиться у ряді глобальних проблем людства. Саме освіта і насамперед вища, грає винятково важливу роль у сучасному житті нашої цивілізації. Інтелектуальний потенціал нації, що у першу чергу створюється системою освіти, стає визначальним фактором прогресивного розвитку країн і народів. Сучасна освіта багато в чому визначає завтрашній і післязавтрашній день суспільства: яким він буде і яке місце займе у твердій конкурентній боротьбі у світі, що будуть уявляти собою його громадяни.

«Сфера освіти – частина культури, що забезпечує трансляцію накопиченого суспільством соціально значимого досвіду. Освіта залежить від типу суспільства, етапу його розвитку, але і саме істотно впливає на нього» [1;155].

Античні філософи розглядали освіту, як умову формування людини, її руху до «ідеального буття». У середні століття, в умовах іншої, релігійної культури, освіта стає іншою. Крім трансляції накопиченого досвіду, вона виконує ще одну функцію – виховує людини-християнина.